

สาธารณรัฐฝรั่งเศส (French Republic)

เมืองหลวง กรุงปารีส

ที่ตั้ง ทางตะวันตกของทวีปยุโรป ติดทะเล 2 ด้าน คือ ด้านตะวันตกติดอ่าวบิสเคย์และช่องแคบอังกฤษ ด้านใต้ติดทะเลเมดิเตอร์เรเนียน โดยตั้งอยู่ระหว่างอิตาลีกับสเปน ถูกขนานนามตามรูปทรงของประเทศว่า แผ่นดินหกเหลี่ยม มีพื้นที่ 643,801 ตร.กม. (รวมดินแดนโพ้นทะเล) เฉพาะในยุโรป 551,500 ตร.กม. (ขนาดใกล้เคียงกับไทย แต่ใหญ่กว่าเล็กน้อย) ขนาดใหญ่อันดับที่ 44 ของโลกและใหญ่ที่สุดในยุโรปตะวันตก โดยมีพื้นที่ 1 ใน 5 ของประเทศในสหภาพยุโรป

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดกับช่องแคบอังกฤษ เบลเยียม และลักเซมเบิร์ก
ทิศตะวันออก	ติดกับเยอรมนี สวิตเซอร์แลนด์ และอิตาลี
ทิศตะวันตก	ติดกับมหาสมุทรแอตแลนติก
ทิศใต้	ติดกับทะเลเมดิเตอร์เรเนียน แอนดอร์รา และสเปน

ภูมิประเทศ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบทางเหนือและเนินเขาทางตะวันตก ส่วนที่เหลือเป็นเทือกเขาสูง คือ เทือกเขาพีเรนีสทางใต้และเทือกเขาแอลป์ทางตะวันออก มีจุดสูงสุดในทวีปยุโรปตะวันตก คือ ยอดเขามงบล็อง (Mont Blanc) บนเทือกเขาแอลป์บริเวณชายแดนฝรั่งเศส และอิตาลี

ภูมิอากาศ โดยทั่วไปอากาศเย็นในฤดูหนาว และอบอุ่นในฤดูร้อน บริเวณทางใต้ติดทะเลเมดิเตอร์เรเนียน มีอากาศอบอุ่นกว่า บางครั้งอากาศหนาวแห้งด้วยอิทธิพลของลมเหนือ (Mistral) ที่พัดจากทางเหนือสู่ทางใต้

ประชากร 68,370,000 ล้านคน (ต.ค.2567)

รายละเอียดประชากร

บทบัญญัติรัฐธรรมนูญฝรั่งเศสไม่ให้อำนาจรวบรวมข้อมูลประชากรด้วยการแบ่งแยกเชื้อชาติและสีผิว ทำให้ไม่มีการสำรวจตัวเลขดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ชาวฝรั่งเศส ประกอบด้วยคนหลากหลายชาติพันธุ์ เนื่องจากประวัติศาสตร์และการอพยพจากประเทศอาณานิคม เช่น ชาวเคลต์ สลาฟ ชนกลุ่มน้อยบาสก์ แอฟริกาเหนือ ลาติน อินโดจีน ส่วนอาณาเขตโพ้นทะเลของฝรั่งเศสเป็นคนผิวดำ ลูกครึ่งระหว่างคนผิวขาวกับผิวดำ (Mulatto) อินเดีย จีน

อัตราส่วนประชากรจำแนกตามอายุ : วัยเด็ก (0-14 ปี) 17.2% วัยรุ่นถึงวัยกลางคน (15-64 ปี) 61.1% และวัยชรา (65 ปีขึ้นไป) 21.7% อายุขัยเฉลี่ย 82.6 ปี เพศชาย 79.8 ปี เพศหญิง 85.1 ปี อัตราการเกิด 9.7 คนต่อประชากร 1,000 คน อัตราการตาย 9.5 คนต่อประชากร 1,000 คน

โครงสร้างประชากรของฝรั่งเศสสะท้อนถึงลักษณะของประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งมีอัตราส่วนของผู้สูงอายุ (65 ปีขึ้นไป) ที่สูง รวมถึงอัตราการเกิดที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ชี้ให้เห็นว่าฝรั่งเศสกำลังเข้าสู่สังคมสูงวัย (Aging Society) นอกจากนี้ ฝรั่งเศสยังเป็นหนึ่งในประเทศที่มีอายุขัยเฉลี่ยสูงที่สุดในโลก ซึ่งนำไปสู่ความท้าทายในการปฏิรูประบบบำนาญและระบบสุขภาพ แม้ว่าวัยแรงงานยังคงมีสัดส่วนที่มากที่สุด แต่สัดส่วนที่ลดลงเมื่อเทียบกับวัยชราแสดงถึงภาระที่เพิ่มขึ้นต่อวัยแรงงานในการสนับสนุนระบบสวัสดิการสังคม

ศาสนา รัฐธรรมนูญให้เสรีภาพในการนับถือศาสนาและไม่กำหนดศาสนาประจำชาติ แต่สามารถจำแนกการนับถือศาสนาของประชากรได้ ดังนี้ คริสต์นิกายต่าง ๆ 66% (โรมันคาทอลิก 83% ของผู้นับถือศาสนาคริสต์ทั้งหมด ที่เหลือเป็นโปรเตสแตนต์ ออร์ทอดอกซ์ และนิกายอื่น) ไม่นับถือศาสนา 24% อิสลาม 8% และศาสนาอื่น ๆ 2%

ภาษา ภาษาราชการ ได้แก่ ภาษาฝรั่งเศส

การศึกษา งบประมาณด้านการศึกษา 5.5% ของ GDP

วันชาติ 14 ก.ค. ซึ่งบางประเทศเรียกว่า วันบัสตีย์ (Bastille Day) อย่างไรก็ตาม วันดังกล่าวถูกเรียกอย่างเป็นทางการว่า งานเฉลิมฉลองแห่งชาติ (La Fête Nationale) หรือเรียกโดยทั่วไปว่า Le quatorze juillet ซึ่งแปลตรงตัวว่า วันที่ 14 ก.ค. โดยเป็นการรำลึกถึงวันเฉลิมฉลองแห่งสหพันธรัฐ (Fête de la Fédération) เมื่อปี 2333 ซึ่งตรงกับวันครบรอบหนึ่งปีการทลายคุกบัสตีย์ เมื่อ 14 ก.ค.2532 ในวันนี้จะมีการจัดงานเฉลิมฉลองทั่วประเทศ มีการเดินขบวนสวนสนาม การกล่าวปราศรัย การแสดงดนตรี และการจุดพลุ

การเมือง ปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบกึ่งประธานาธิบดี โดยประธานาธิบดีเป็นประมุขและหัวหน้าฝ่ายบริหาร ประธานาธิบดีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงโดยใช้ระบบเสียงข้างมากแบบเด็ดขาด (คะแนนเสียงข้างมากเกินกว่า 50%) หากการเลือกตั้งรอบแรกไม่มีผู้ใดได้เสียงข้างมากเด็ดขาด ให้ผู้นำผู้สมัครที่ได้ลำดับ 1 และ 2 มาเลือกตั้งในรอบที่ 2 มีวาระดำรงตำแหน่ง 5 ปี อยู่ในตำแหน่งได้ไม่เกิน 2 สมัย ประธานาธิบดีคนปัจจุบัน คือ นายเอ็มมานูเอล มาครง สังกัดพรรค La République En Marche! หรือ Republic on the Move (REM) ดำรงตำแหน่งสมัยที่ 1 เมื่อ 14 พ.ค.2560 และดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีสมัยที่ 2 เมื่อ 7 พ.ค.2565 หลังจากชนะคู่แข่ง คือ นาง Marie Le Pen จากพรรค National Rally แนวคิดขวาจัด

ฝ่ายบริหาร : ประธานาธิบดีแต่งตั้ง นรม. และคณะรัฐมนตรีโดยต้องได้รับเสียงรับรองจากรัฐสภานรม.มีบทบาทเป็นหัวหน้ารัฐบาล นรม.คนปัจจุบัน คือ นาย Sébastien Lecornu (เคยประกาศลาออกจากตำแหน่งเมื่อ 6 ต.ค.2568 แต่ได้รับการแต่งตั้งกลับเข้าสู่ตำแหน่งอีกครั้งเมื่อ 10 ต.ค.2568 โดยประธานาธิบดีมาครง เพื่อพยายามแก้ไขวิกฤตการเมืองที่ยืดเยื้อ)

ฝ่ายนิติบัญญัติ : เป็นระบบ 2 สภา ได้แก่ 1) วุฒิสภา สมาชิก 348 คน มาจากการเลือกตั้งทางอ้อมโดยคณะบุคคลที่เป็นตัวแทนของเขตเลือกตั้งทั่วประเทศ มณฑลโพ้นทะเล และชุมชนฝรั่งเศสในต่างประเทศ มีวาระ 6 ปี โดยจัดให้มีการเลือกตั้งกึ่งหนึ่งทุก 3 ปี และ 2) สภาผู้แทนราษฎร สมาชิก 577 คน มาจากการเลือกตั้งโดยตรงวาระ 5 ปี

ก่อนหน้านี้ ฝรั่งเศสมีกำหนดจัดการเลือกตั้งครั้งต่อไปในปี 2570 แต่นายเอ็มมานูเอล มาครงตัดสินใจยุบสภาและประกาศจัดการเลือกตั้งใหม่เมื่อ 30 มิ.ย. และ 7 ก.ค.2567 ซึ่งผลการเลือกตั้งครั้งหลังสุดพรรคที่ได้สัดส่วนที่นั่งในสภามากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) กลุ่มพันธมิตรฝ่ายซ้าย New Popular Front (NFP) ได้ 182 ที่นั่ง 2) กลุ่มพันธมิตรฝ่ายกลางของนายเอ็มมานูเอล มาครง Ensemble (ENS) ได้ 168 ที่นั่ง และ 3) พรรค National Rally (RN) ได้ 143 ที่นั่ง

เนื่องจากรัฐธรรมนูญฝรั่งเศสกำหนดว่า พรรคการเมืองที่สามารถจัดตั้งรัฐบาลพรรคเดียวได้จะต้องได้รับเลือกเกินกึ่งหนึ่ง หรือมากกว่า 289 ที่นั่งจากทั้งหมด 577 ที่นั่ง แต่เมื่อไม่มีพรรคใดได้คะแนนเสียงเพียงพอที่จะจัดตั้งรัฐบาลพรรคเดียว กอปรกับกลุ่มการเมืองทั้ง 3 กลุ่ม มีอุดมการณ์ทางการเมืองแตกต่างกัน และไม่มีกลุ่มใดจะร่วมกันจัดตั้งรัฐบาลผสม ทำให้ในห้วง 2 เดือนแรกหลังการเลือกตั้ง ฝรั่งเศสเผชิญสภาวะรัฐสภาแขวน (Hung parliament) เป็นครั้งแรกในรอบหลายสิบปี จนกระทั่งเมื่อ 5 ก.ย.2567 นายมาครงประกาศแต่งตั้งนาย Michel Barnier เป็น นรม.คนใหม่ของฝรั่งเศส

สำหรับวุฒิสภามีอำนาจค่อนข้างจำกัด กรณีที่ทั้งสองสภาไม่สามารถตกลงกันได้ สภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจชี้ขาดและอภิปรายไม่ไว้วางใจคณะรัฐมนตรี โดยปกติสภาผู้แทนราษฎรเป็นเสียงของรัฐบาลและสามารถกำหนดการตัดสินใจของรัฐบาลได้

ฝ่ายตุลาการ : ประกอบด้วย 1) ศาลฎีกา (Supreme Court of Appeals or Cour de Cassation) คณะผู้พิพากษาศาลฎีกาได้รับการแต่งตั้งจากประธานาธิบดี โดยคณะกรรมการตุลาการ (Conseil Supérieur de la Magistrature) เป็นผู้เสนอรายชื่อ 2) ศาลรัฐธรรมนูญ (Constitutional Council or Conseil Constitutionnel) ประกอบด้วย ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ 9 คน ได้รับการแต่งตั้งจากประธานาธิบดี ประธานสภาผู้แทนราษฎร และประธานวุฒิสภา ท่านละ 3 คน และ 3) ศาลทั่วไป (Council of State or Conseil d'État)

การแบ่งเขตการปกครอง ประกอบด้วย 13 แคว้น (Région) กับ 96 จังหวัด (Département) ส่วนดินแดนโพ้นทะเลมี 5 แคว้น ได้แก่ แคว้น Guadeloupe และแคว้น Martinique ในทะเลแคริบเบียน มหาสมุทรแอตแลนติก ภูมิภาคอเมริกากลาง แคว้น Guyane หรือ French Guiana มหาสมุทรแอตแลนติก ภูมิภาคอเมริกาใต้ แคว้น Mayotte และแคว้น Réunion ในมหาสมุทรอินเดีย ภูมิภาคแอฟริกาใต้ กับอีก 5 จังหวัด

(แคว้นละ 1 จังหวัด) นอกจากนี้ ฝรั่งเศสยังมีดินแดนโพ้นทะเลในรูปแบบอื่น ๆ เช่น เขตปกครองโพ้นทะเล (Collectivités d'outre-mer-COM) ได้แก่ French Polynesia, Saint Pierre and Miquelon, Wallis and Futuna, Saint Martin และ Saint Barthelemy ดินแดนที่มีสถานะเป็นอาณานิคมพิเศษ (Collectivité sui generis) ได้แก่ Nouvelle Calédonie (มีสถานะเป็นชุมชน) Clipperton และ French Southern and Antarctic Territories

พรรคการเมืองสำคัญ : การเมืองฝรั่งเศสมีลักษณะเฉพาะคือ พรรคที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองที่คล้ายคลึงกัน สามารถรวมกลุ่มกันเพื่อก่อตั้งเป็นกลุ่มการเมืองและลงสมัครรับเลือกตั้งในนามกลุ่มได้ ปัจจุบันมีกลุ่มการเมืองที่สำคัญ ได้แก่ 1) กลุ่ม La République En Marche! หรือ Republic on the Move (REM) เป็นกลุ่มแนวความคิดการเมืองสายกลาง นำโดยพรรค Renaissance ของนายเอ็มมานูเอล มาครง 2) กลุ่มพันธมิตรฝ่ายซ้าย หรือ NFP เป็นกลุ่มการเมืองใหม่ที่เพิ่งก่อตั้งเมื่อ มิ.ย.2567 หลังจากนายมาครงประกาศยุบสภา โดยที่ NFP ประกอบด้วย พรรคฝ่ายซ้ายหลายพรรค เช่น พรรค France Unbowed พรรค Socialist พรรค Ecologist 3) กลุ่ม Les Républicains หรือ Republican เป็นการรวมตัวของพรรคการเมืองที่มีแนวคิดกลางขวา และ 4) พรรค National Rally แนวคิดขวาจัด

กลุ่มกดดันทางการเมือง : กลุ่มสหภาพแรงงานต่าง ๆ ได้แก่ CFTD (สหภาพแรงงานที่มีแนวคิดซ้าย มีสมาชิกประมาณ 875,000 คน) CFE-CGC (สหภาพสำหรับผู้ทำงานในสำนักงาน/บริษัท มีสมาชิกประมาณ 140,000 คน) CFTC (สหภาพแรงงานเอกชนก่อตั้งโดยกลุ่มคนงานที่นับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก มีสมาชิกประมาณ 142,000 คน) CGT (สหภาพแรงงานเก่าแก่ มีแนวคิดคอมมิวนิสต์ สมาชิกประมาณ 710,000 คน) FO (สหภาพแรงงานภาคเอกชน มีสมาชิกประมาณ 300,000 คน) และ MEDEF (แนวร่วมรัฐวิสาหกิจฝรั่งเศส มีสมาชิกประมาณ 750,000 คน) นอกจากนี้ ยังมีสหภาพแรงงานที่อยู่ในดินแดนโพ้นทะเลของฝรั่งเศส

เศรษฐกิจ ฝรั่งเศสยังคงเป็นหนึ่งในมหาอำนาจทางเศรษฐกิจของโลก (อันดับ 2 ของสหภาพยุโรป และอันดับ 6 ของโลก) โดยมีลักษณะเด่น คือ มีการผสมผสานอุตสาหกรรมที่หลากหลาย อีกทั้งภาคเอกชนและรัฐวิสาหกิจมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมสำคัญ 3 ด้านของฝรั่งเศส ได้แก่ ด้านการผลิตและส่งออกอากาศยาน ยานยนต์ และสินค้าฟุ่มเฟือย ด้านการบริการ โดยเฉพาะการท่องเที่ยวและการเงิน และด้านเกษตรกรรม ซึ่งฝรั่งเศสเป็นที่รู้จักในด้านผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรคุณภาพสูง รวมถึงไวน์และผลิตภัณฑ์นม

เศรษฐกิจในปัจจุบัน (ปี 2568) ของฝรั่งเศสกำลังเผชิญกับอัตราการเติบโตที่ชะลอตัวและต้องพึ่งพาการบริโภคภายในประเทศเป็นหลัก เนื่องจากได้รับผลกระทบจากปัจจัยภายนอก เช่น อัตราดอกเบี้ยที่สูงของธนาคารกลางยุโรป ความไม่แน่นอนทางภูมิรัฐศาสตร์ นอกจากนี้ สถานการณ์การอยู่ร่วมกันของกลุ่มอำนาจภายหลังการเลือกตั้งเมื่อกลางปี 2567 ยังเป็นปัจจัยภายในที่เพิ่มความผันผวนทางการเมือง ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในการผลักดันวาระการปฏิรูปเศรษฐกิจครั้งใหญ่ ทำให้รัฐบาลต้องดำเนินการอย่างระมัดระวังในการรักษาสมดุลทางการคลังควบคู่ไปกับการสนับสนุนตลาดแรงงานที่ยังคงปรับตัวดีขึ้น

สำหรับแนวโน้มในปี 2569 คาดว่าเศรษฐกิจฝรั่งเศสจะยังคงฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยมีการเติบโตในระดับต่ำถึงปานกลาง การฟื้นตัวนี้จะได้รับแรงหนุนหลักจากการดำเนินกลยุทธ์ "France 2030" อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการลงทุนขนาดใหญ่ในภาคส่วนแห่งอนาคต เช่น พลังงานนิวเคลียร์สะอาด เทคโนโลยีดิจิทัล และอุตสาหกรรมสีเขียว การลงทุนเชิงยุทธศาสตร์นี้จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมฝรั่งเศสในระยะยาว แม้ว่าความท้าทายทางการเมืองจะยังคงอยู่ แต่การคาดการณ์ว่าอัตราดอกเบี้ยในยูโรโซนจะเริ่มผ่อนคลายลง จะช่วยกระตุ้นการลงทุนภาคเอกชนได้อีกครั้ง ซึ่งทำให้ฝรั่งเศสยังคงมีแนวโน้มที่ดีในการก้าวผ่านช่วงเวลาที่ยากลำบากนี้ไปสู่การเติบโตที่ยั่งยืนยิ่งขึ้น

สกุลเงิน ตัวย่อสกุลเงิน : ยูโร (Euro-EUR)

อัตราแลกเปลี่ยนต่อดอลลาร์สหรัฐ : 1 ยูโร : 1.15 ดอลลาร์สหรัฐ (พ.ย.2568)

อัตราแลกเปลี่ยนต่อบาท : 1 ยูโร : 37.63 บาท (พ.ย.2568)

ดัชนีเศรษฐกิจสำคัญ (ปี 2568)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) : 3,400 ล้านดอลลารสหรัฐ

อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ : 0.7% (ต.ค.2568)

รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี : 50,000 ดอลลาร์สหรัฐ

แรงงาน : 40,360,000 คน

อัตราการว่างงาน : 7.5% (ไตรมาสที่ 2/3 ปี 2568)

อัตราเงินเฟ้อ : 2.0-2.5%

ดุลบัญชีเดินสะพัด : ขาดดุลประมาณ 30,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณการณ์ปี 2568)

มูลค่าการส่งออก : 650,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ต.ค.2567)

สินค้าส่งออก : เครื่องบิน เฮลิคอปเตอร์ ยานอวกาศและชิ้นส่วนต่าง ๆ เกสซ์ภัณฑ์ เครื่องบิน รถยนต์และยานพาหนะ รวมถึงชิ้นส่วนและอุปกรณ์เสริม

มูลค่าการนำเข้า : 634,300 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ต.ค.2567)

สินค้านำเข้า : ก๊าซธรรมชาติ รถยนต์และยานพาหนะ น้ำมัน น้ำมันดิบ เกสซ์ภัณฑ์

คู่ค้าสำคัญ : เยอรมนี อิตาลี เบลเยียม สเปน สหรัฐฯ สหราชอาณาจักร จีน เนเธอร์แลนด์ สวิตเซอร์แลนด์ และโปแลนด์

การทหาร กองทัพฝรั่งเศสแบ่งออกเป็น 4 เหล่า ได้แก่ ทบ. ทร. ทอ. และ กกล.สารวัตรทหาร ซึ่งประกอบด้วย กกล.ตำรวจแห่งชาติ (National Gendarmerie) ปฏิบัติหน้าที่เป็นทหารประจำการในพื้นที่ชนบทและเป็นเสมือนสารวัตรทหารของกองทัพฝรั่งเศส

ระบบการเกณฑ์ทหารเป็นไปโดยสมัครใจทั้งบุรุษและสตรีที่มีอายุ 18-25 ปี ไม่มีระบบบังคับเกณฑ์ทหาร แต่มีข้อผูกพันต้องประจำการในกองทัพ 12 เดือน โดยสตรีปฏิบัติงานในหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยปฏิบัติการ

มีกำลังพลประจำการรวม 297,300 นาย (แยกเป็น ทบ. 113,800 นาย ทร. 34,700 นาย ทอ. 38,500 นาย จนท.อื่น ๆ 15,200 นาย และ กกล.สารวัตรทหารที่ประจำการ 95,100 นาย) นอกจากนี้ ยังมี กกล.สำรอง 38,500 นาย (แยกเป็น ทบ. 22,550 นาย ทร. 5,400 นาย ทอ. 5,700 นาย จนท.อื่น ๆ 4,850 นาย) และ กกล.สารวัตรทหารสำรองอีก 31,500 นาย

ฝรั่งเศสมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในเวทีความมั่นคงโลก โดยเป็น 1 ใน 5 สมาชิกถาวรของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UNSC) ขณะที่นโยบายกลาโหมของฝรั่งเศสในปี 2568 มุ่งเน้นการรักษายุทธศาสตร์ความเป็นอิสระ (Strategic Autonomy) โดยมีจุดยืนที่แข็งแกร่งในฐานะผู้นำด้านการป้องกันประเทศของยุโรป กองทัพฝรั่งเศสได้รับการยอมรับว่าติดตั้งยุทโธปกรณ์ที่ก้าวหน้าทันสมัยติดอันดับโลก ด้วยกำลังพลพร้อมรบกว่า 200,000 นาย จากทุกเหล่าทัพที่ได้รับการฝึกฝนอย่างดี ขณะเดียวกัน รัฐบาลเพิ่มการลงทุนผ่านกฎหมายงบประมาณการทหาร (LPM) เพื่อให้มั่นใจว่า กองทัพมีความสามารถในการปฏิบัติการและพร้อมรับมือกับสถานการณ์ความขัดแย้งที่มีความรุนแรงสูง (High-Intensity Conflict) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ฝรั่งเศสยังเป็น 1 ใน 2 ประเทศในยุโรปที่ครอบครองอาวุธนิวเคลียร์ (นอกเหนือจากสหราชอาณาจักร) โดยมีหัวรบนิวเคลียร์ในครอบครอง 290 หัวรบ ทำให้เป็นประเทศที่มีอาวุธนิวเคลียร์มากเป็นอันดับ 3 ของโลก

รองจากสหรัฐฯ และรัสเซีย ซึ่งหวัรบดังก้าวสามารถยิงได้จากเรือดำน้ำและเครื่องบินรบ แสดงถึงความน่าเชื่อถือและความยืดหยุ่นของระบบการป้องกัน นอจากนี้ ฝรั่งเศสยังเป็นผู้ส่งออกเทคโนโลยีนิวเคลียร์ที่สำคัญของโลก อย่างไรก็ตาม ฝรั่งเศสต้องใช้งบประมาณในการสร้างและรักษาศักยภาพด้านอาวุธนิวเคลียร์สูงถึงหลายพันล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี ทำให้ต้องดำเนินงานควบคู่ไปกับการปรับโครงสร้างกองทัพครั้งใหญ่ ทั้งการรวมหน่วยงานและการปรับปรุงระบบการบริหารจัดการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติการ และยกระดับองค์กรด้านความมั่นคงทางไซเบอร์ให้ทันสมัย เพื่อตอบสนองต่อภัยคุกคามในมิติใหม่

นอกจากการป้องกันประเทศในมิติทางบก น้ำ และอากาศแล้ว ฝรั่งเศสยังขยายบทบาทสู่มิติอวกาศอย่างจริงจัง ด้วยการจัดตั้งหน่วยบัญชาการป้องกันอวกาศสังกัด ทอ.ตั้งแต่ปี 2562 โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการช่วยปกป้องดูแลและรักษาความปลอดภัยของดาวเทียมสัญชาติฝรั่งเศสที่ถูกส่งขึ้นสู่อวกาศ ซึ่งต่อยอดถึงความพยายามรักษาผลประโยชน์เชิงยุทธศาสตร์ในทุกมิติ นโยบายของฝรั่งเศสมุ่งมั่นที่จะสร้างเสริมความร่วมมือกับพันธมิตรสำคัญ เช่น สหภาพยุโรป (EU) และองค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ (NATO) เพื่อรักษาความมั่นคงร่วมกัน รวมถึงพยายามดำเนินนโยบายลดการพึ่งพาซัพพลายเออร์ต่างประเทศในการจัดซื้ออาวุธยุทโธปกรณ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมการป้องกันประเทศของยุโรปและรักษาความเป็นอิสระทางยุทธศาสตร์ของประเทศเอาไว้ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความพร้อมของฝรั่งเศสที่จะเผชิญหน้ากับความท้าทายด้านความมั่นคงในศตวรรษที่ 21 ทั้งในรูปแบบดั้งเดิมและรูปแบบใหม่ที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น

สถานการณ์ด้านความมั่นคง

1) การก่อการร้าย อาชญากรรมจากความเกลียดชัง และความตึงเครียดทางสังคม ฝรั่งเศสยังอยู่ในสถานะเฝ้าระวังภัยการก่อการร้ายในระดับสูง เนื่องจากยังคงเป็นเป้าหมายหลักของกลุ่มมุสลิมหัวรุนแรงและผู้ก่อเหตุโดยลำพัง (Lone Actors) ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจจากความขัดแย้งในตะวันออกกลาง ขณะเดียวกันความตึงเครียดในสังคม เช่น การดำเนินนโยบายโลกวิสัย (Laïcité) ของรัฐบาล เช่น การควบคุมการแต่งกายตามหลักศาสนาอิสลามในสถานศึกษาของรัฐ การเลือกปฏิบัติต่อชุมชนมุสลิม และความไม่ไว้วางใจต่อเจ้าหน้าที่รัฐ อาจจุดชนวนให้เกิดเหตุรุนแรงอีกครั้ง นอกจากนี้ กระแสต่อต้านชาวยิว แนวคิดขวาจัด และอาชญากรรมจากความเกลียดชัง มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามบริบทความขัดแย้งระหว่างประเทศ

2) ภัยคุกคามทางไซเบอร์ การจารกรรมข้อมูล และปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร ภัยคุกคามในมิติไซเบอร์กำลังทวีความรุนแรงและซับซ้อนขึ้นอย่างมาก โดยเฉพาะในปี 2568-2569 ซึ่งเป็นช่วงที่มีความตึงเครียดทางการเมืองโลกสูง หน่วยงานสำคัญของรัฐ หน่วยงานด้านความมั่นคง และบริษัทอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ของฝรั่งเศส เช่น อุตสาหกรรมอากาศยานและอวกาศ ตกเป็นเป้าหมายการจารกรรมข้อมูลข่าวสาร (Espionage) และทรัพย์สินทางปัญญา จากรัฐคู่แข่งอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกัน ฝรั่งเศสมีความเสี่ยงสูงที่จะเผชิญกับปฏิบัติการบิดเบือนข้อมูลข่าวสาร (Disinformation) โดยเฉพาะการมุ่งเป้าไปที่การสร้างความแตกแยกในประเทศและบ่อนทำลายความเชื่อมั่นต่อสถาบันทางการเมือง เฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ที่รัฐบาลขาดเสถียรภาพ

3) การรักษาผลประโยชน์เชิงยุทธศาสตร์ในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก แอฟริกา และดินแดนโพ้นทะเล ฝรั่งเศสจะยังคงให้ความสำคัญกับอินโด-แปซิฟิก ในฐานะภูมิภาคยุทธศาสตร์ที่มีทั้งดินแดนโพ้นทะเลของตน เช่น นิวแคลิโดเนีย เฟรนช์โปลินีเซีย และเป็นเส้นทางเดินเรือที่สำคัญต่อเศรษฐกิจโลก ขณะเดียวกัน ก็ส่งเสริมและกระชับความร่วมมือทางทหารกับอินเดีย ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย และอาเซียน เพื่อถ่วงดุลอิทธิพลของมหาอำนาจอื่น ๆ และรักษาเสถียรภาพในการเดินเรือ ท่ามกลางความตึงเครียดระหว่างมหาอำนาจที่ยังไม่คลี่คลาย อย่างไรก็ตาม ความไม่สงบในนิวแคลิโดเนียเมื่อปี 2567-2568 ยังคงเป็นปัจจัยเสี่ยง โดยความรู้สึกแบ่งแยกระหว่างชนพื้นเมืองกานัก (Kanak) กับชาวฝรั่งเศสเชื้อสายยุโรปยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างยั่งยืน ซึ่งอาจทำให้เกิดเหตุซ้ำซ้อนขึ้นอีก

ทั้งในพื้นที่เดิมและดินแดนโพ้นทะเลอื่น ๆ ส่วนการรักษาผลประโยชน์ในแอฟริกา ฝรั่งเศสจะลดบทบาททางทหารในภูมิภาคซาเฮล (Sahel) หลังจากถูกรัฐบาลใหม่ในหลายประเทศต่อต้าน แต่ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและยุทธศาสตร์ในแอฟริกาตะวันตกและแอฟริกากลางยังคงสำคัญ ฝรั่งเศสจึงต้องปรับแนวทางจากการส่งกำลังทหารสู่บทบาท “สนับสนุน-ฝึกอบรม-ข่าวกรอง” (Training & Intelligence Partnership) เพื่อสกัดกั้นการขยายอิทธิพลของรัสเซีย จีน และกลุ่มก่อการร้ายท้องถิ่น โดยเฉพาะในมาลี ไนเจอร์ และบูร์กินาฟาโซ

สมาชิกองค์การระหว่างประเทศ ที่สำคัญ คือ สมาชิกผู้ก่อตั้ง UN สมาชิกถาวรของ UNSC กลุ่มประเทศที่ใช้ภาษาฝรั่งเศส (Francophone) G8, G20, OECD, OSCE, FAO, ILO, WTO, WHO, Interpol, NATO, ADB (สมาชิกนอกภูมิภาค) และ AIIB

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ฝรั่งเศสเชี่ยวชาญด้านอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและการพัฒนาระบบคมนาคมที่ใช้ความเร็วสูง เช่น ระบบรถไฟ TGV เครื่องบินคอนคอร์ดและระบบรถไฟใต้ดิน ซึ่งบริษัทของฝรั่งเศสช่วยพัฒนาในหลายเมืองของโลก ได้แก่ มอนทรีอัล (แคนาดา) กรุงเม็กซิโกซิตี นอกจากนี้ ฝรั่งเศสยังเป็นผู้ส่งออกเทคโนโลยีนิวเคลียร์ที่สำคัญของโลก โดยมีเงินเป็นลูกค้าสำคัญ อีกทั้งยังเป็นแหล่งความรู้ด้านวิศวกรรมการบินและด้านกฎหมาย

การขนส่งและโทรคมนาคม ด้านการขนส่ง มีท่าอากาศยาน 1,218 แห่ง (ปี 2568) ลานจอดเฮลิคอปเตอร์ 405 แห่ง ท่าอากาศยานนานาชาติหลักในกรุงปารีส คือ ท่าอากาศยานชาร์ลเดอโกล (Charles de Gaulles) และท่าอากาศยานออร์ลี (Paris-Orly) ท่อส่งก๊าซ 15,322 กม. ท่อส่งน้ำมัน 2,939 กม. ถนนระยะทาง 1,053,215 กม. (อันดับ 7 ของโลก) ทางรถไฟ 30,000 กม. (อันดับ 10 ของโลก) และเส้นทางสัญจรทางน้ำ 8,501 กม. ด้านโทรคมนาคม มีโทรศัพท์พื้นฐานให้บริการ 37.75 ล้านเลขหมาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ 72.75 ล้านเลขหมาย โดยมีระบบเครือข่ายที่ทันสมัยและพัฒนาอย่างดี การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตความเร็วสูงครอบคลุมทั่วพื้นที่ในอัตราที่สูงสุดเป็นอันดับแรกของกลุ่มประเทศยุโรป ระบบเคเบิลใต้น้ำเชื่อมโยงทั่วยุโรป เอเชีย ออสเตรเลีย ตะวันออกกลาง และสหรัฐฯ มีสถานติดตั้งดาวเทียมภาคพื้นดินมากกว่า 3 ระบบ (ระบบ Intelsat ที่มหาสมุทรแอตแลนติก 3 แห่ง และมหาสมุทรอินเดีย 2 แห่ง ระบบ Eutelsat และระบบ Inmarsat) รหัสโทรศัพท์ระหว่างประเทศ +33 จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 55.26 ล้านคน รหัสอินเทอร์เน็ต .fr

การเดินทาง สายการบินที่ทำการบินตรงระหว่างกรุงเทพฯ-ปารีส มี 2 สายการบิน คือ Air France ของฝรั่งเศส และการบินไทย ระยะเวลาการบินประมาณ 12-13 ชม. เวลาที่ฝรั่งเศสช้ากว่าไทย 5 ชม. (ปลาย มี.ค.-ปลาย ต.ค.) และ 6 ชม. (ปลาย ต.ค.-ปลาย มี.ค.) นักท่องเที่ยวไทยที่เดินทางเข้าฝรั่งเศสต้องขอรับการตรวจลงตราเชงเก้น โดยลงทะเบียนและกรอกแบบฟอร์มออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ France-Visas จากนั้น นัดหมายเพื่อยื่นเอกสารและเก็บข้อมูลไบโอเมตริกซ์ที่ศูนย์รับยื่นวีซ่า TLScontact ไทยมีข้อตกลงกับฝรั่งเศสในการยกเว้นการตรวจลงตราผู้ถือหนังสือเดินทางทูตและราชการระหว่างกัน (ตั้งแต่ 1 ก.ค.2563) โดยสามารถพำนักในแต่ละประเทศไม่เกิน 90 วัน นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวชาวฝรั่งเศสได้รับยกเว้นการตรวจลงตรา (Visa Exemption) สำหรับการพำนักในไทยได้ไม่เกิน 60 วันต่อครั้ง (ตั้งแต่ 15 ก.ค.2567) และขอขยายระยะพำนักได้อีกไม่เกิน 30 วัน ตามดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองไทย

สถานการณ์สำคัญที่น่าติดตาม

1) รัฐบาลขาดเสถียรภาพและการแข่งขันทางอุดมการณ์ในรัฐสภาที่เข้มข้นขึ้น ภายหลังจากการเลือกตั้งเมื่อปี 2567 ไม่มีพรรคการเมืองใดครองเสียงข้างมากอย่างเบ็ดเสร็จ ส่งผลให้รัฐบาลต้องอาศัยการเจรจาเป็นรายประเด็นกับพรรคต่าง ๆ ซึ่งมีอุดมการณ์แตกต่างกันอย่างชัดเจน ทั้งฝ่ายซ้าย (Socialists/Left Alliance) ฝ่ายกลาง (Renaissance) และฝ่ายขวาจัด (Rassemblement National-RN) สถานการณ์ดังกล่าวนำไปสู่ความล่าช้าในการออกกฎหมายสำคัญ เช่น นโยบายเศรษฐกิจ การย้ายถิ่นฐาน และการปฏิรูปตลาดแรงงาน ขณะเดียวกัน ความนิยมที่เพิ่มขึ้นของพรรค RN ทำให้รัฐบาลระมัดระวังอย่างยิ่งในการดำเนินนโยบายด้านผู้อพยพและความมั่นคง เพราะอาจส่งผลต่อคะแนนนิยมในการเลือกตั้งครั้งต่อไป

2) เศรษฐกิจฟื้นตัวไม่ทั่วถึง ภาระค่าครองชีพสูง และความกังวลด้านวินัยการคลัง แม้อัตราเงินเฟ้อเริ่มลดลงตั้งแต่ปี 2567 แต่ค่าใช้จ่ายด้านพลังงานและสินค้าบริโภคยังคงสูง โดยเฉพาะในเมืองใหญ่ ทำให้ครัวเรือนรายได้น้อยและชนชั้นแรงงานเผชิญภาวะเปราะบางทางเศรษฐกิจ ขณะที่ฝรั่งเศสพยายามดำเนินมาตรการอุดหนุนพลังงานเพื่อลดภาระงบประมาณ แต่อีกด้านหนึ่งก็ต้องเผชิญแรงกดดันจาก EU ให้ปรับลดหนี้สาธารณะ ซึ่งสูงเกินเกณฑ์ EU Stability and Growth Pact ทั้งนี้ ความจำเป็นต้องรัดเข็มขัดทางการคลังอาจกระทบต่อคุณภาพบริการสาธารณะ และเป็นแรงผลักดันให้เกิดการประท้วงเรื่องค่าจ้าง เงินเดือนขั้นต่ำ หรือสวัสดิการแรงงาน

3) ความตึงเครียดทางสังคมและการประท้วง โดยปี 2569 เป็นปีที่กลุ่มอาชีพต่าง ๆ เช่น สหภาพแรงงาน ครู เกษตรกร และพนักงานภาครัฐ อาจกลับมาชุมนุมเรียกร้องอย่างเข้มข้น เนื่องจากปัญหาค่าครองชีพสูง การปฏิรูปแรงงาน และการปรับลดงบประมาณ ขณะเดียวกัน ความไม่ไว้วางใจระหว่างประชาชนในเขตชานเมือง (Banlieues) กับเจ้าหน้าที่ตำรวจยังคงเป็นประเด็นเปราะบาง โดยเฉพาะหลังจากเกิดเหตุจลาจลเมื่อปี 2566 ที่ยังทิ้งร่องรอยความไม่พอใจ การเกิดเหตุใช้กำลังโดยเจ้าหน้าที่ต่อเยาวชนหรือชนกลุ่มน้อยอาจเป็นชนวนให้เกิดความรุนแรงซ้ำได้ นอกจากนี้ กระแสขัดแย้งในตะวันออกกลางยังทำให้การประท้วงทางการเมืองของกลุ่มผู้สนับสนุนปาเลสไตน์-อิสราเอล เกิดขึ้นบ่อยครั้งและมีโอกาสปะทุความตึงเครียดทางสังคม

4) นโยบายต่างประเทศท่ามกลางบริบทโลกที่แข่งขันรุนแรงยิ่งขึ้น ฝรั่งเศสต้องรักษาบทบาทนำในสหภาพยุโรปในประเด็นสำคัญ ได้แก่ การสนับสนุนยูเครนทั้งด้านการทหารและการผลิตอาวุธในยุโรป การจัดการความสัมพันธ์กับเยอรมนีซึ่งเป็นแกนกลางของ EU และการบริหารความตึงเครียดกับจีนทั้งด้านการค้า เทคโนโลยี และมาตรการตอบโต้ทางเศรษฐกิจ ขณะเดียวกันก็ต้องการฟื้นฟูความสัมพันธ์กับประเทศในแอฟริกา หลังจากสูญเสียอิทธิพลส่วนใหญ่ไป ส่วนในอินโด-แปซิฟิก ฝรั่งเศสยังคงเดินทางสานต่อพันธมิตรความมั่นคงเพื่อรักษาเสถียรภาพในการเดินเรือและปกป้องดินแดนโพ้นทะเล ท่ามกลางการขยายอิทธิพลของมหาอำนาจอื่น

5) นโยบายพลังงาน-สิ่งแวดล้อม และความท้าทายจากการเปลี่ยนผ่านสู่พลังงานสะอาด โครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังนิวเคลียร์รุ่นใหม่ (EPR2) การขยายพลังงานหมุนเวียน และกรอบกฎหมายด้านสภาพภูมิอากาศของ EU เป็นยุทธศาสตร์สำคัญของฝรั่งเศสในปี 2569 อย่างไรก็ตาม การลงทุนจำนวนมากและแรงต่อต้านในท้องถิ่น ทำให้รัฐบาลต้องบริหารความเสี่ยงด้านงบประมาณและความขัดแย้งทางสังคม ขณะที่ภาคเกษตรกรรมได้รับผลกระทบจากความผันผวนของสภาพอากาศและมาตรการลดคาร์บอน เช่น Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM) ซึ่งอาจเพิ่มต้นทุนการผลิตและกระตุ้นให้เกิดการประท้วงจากกลุ่มเกษตรกร

6) ระบบสาธารณสุขและสังคมผู้สูงอายุที่ต้องปรับโครงสร้างครั้งใหญ่ ภาวะขาดแคลนแพทย์พยาบาล และบุคลากรสาธารณสุขในชนบท ยังคงเป็นปัญหาสะสมที่ต้องการมาตรการแก้ไขเร่งด่วน นอกจากนี้ สัดส่วนประชากรผู้สูงอายุของฝรั่งเศสที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่องจะสร้างความต้องการบริการดูแลระยะยาว (Long-term Care) และงบประมาณประกันสังคมเพิ่มตามไปด้วย ประเด็นนี้เป็นทั้งความท้าทายด้านงบประมาณและความคาดหวังของสาธารณชนต่อคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

ความสัมพันธ์ไทย-ฝรั่งเศส

ฝรั่งเศสกับไทยมีความสัมพันธ์กันมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช และพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ไทยและฝรั่งเศสสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตเมื่อ 15 ส.ค.2399 และลงนามสนธิสัญญาทางไมตรีการพาณิชย์และการเดินเรือ (Treaty of Friendship, Commerce and Navigation) เมื่อปี 2432 ไทยตั้งสำนักงานและแต่งตั้งอัครราชทูต ณ กรุงปารีส และยกฐานะขึ้นเป็น สอท.เมื่อปี 2492 โดยเมื่อปี 2568 ซึ่งครบรอบ 340 ปีการติดต่อสัมพันธ์ครั้งแรกระหว่างสยามกับฝรั่งเศส มีการจัดกิจกรรมเฉลิมฉลองหลายงาน ครอบคลุมทั้งด้านวิชาการ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และความร่วมมืออื่น ๆ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันยาวนานและแน่นแฟ้นของทั้งสองประเทศให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น และในปี 2569 ทั้งสองประเทศมีแผนจะเฉลิมฉลองการครบรอบ 170 ปีความสัมพันธ์ทางการทูตไทย-ฝรั่งเศส

ในด้านกรอบความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์ ไทยและฝรั่งเศสดำเนินความสัมพันธ์ภายใต้ Roadmap for Thai-French Relations (ปี 2565-2567) ซึ่งลงนามเมื่อปี 2565 เพื่อขับเคลื่อนความสัมพันธ์ไปสู่ความเป็น “หุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์” (Strategic Partnership) โดยครอบคลุม 3 เสาหลัก ได้แก่ หุ้นส่วนด้านการเมืองและความมั่นคง หุ้นส่วนด้านเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน และหุ้นส่วนระดับประชาชน/ภาคส่วนเฉพาะสาขา ซึ่งนับจากปี 2566 เป็นต้นมา ทั้งสองฝ่ายหารือกันอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับการจัดทำ Roadmap ฉบับใหม่สำหรับปี 2567-2569 เพื่อสานต่อและปรับปรุงความร่วมมือให้สอดคล้องกับบริบทโลกและภูมิภาคที่เปลี่ยนแปลง โดยเน้นมิติใหม่ ๆ เช่น นวัตกรรมสีเขียว เศรษฐกิจดิจิทัล และอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ แม้จะยังอยู่ในกระบวนการปรับปรุงให้สมบูรณ์ แต่ทั้งฝรั่งเศสและไทยต่างยืนยันเจตนารมณ์ร่วมที่จะยกระดับความสัมพันธ์สู่หุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ให้ได้ในช่วงปี 2567-2568

ความสัมพันธ์ด้านการเมืองและการทูตมีพัฒนาการอย่างใกล้ชิดในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา โดยหลังจากประธานาธิบดีเอ็มมานูเอล มาครง เยือนไทยในฐานะแขกของประธานในการประชุม APEC ที่กรุงเทพฯ เมื่อปี 2565 และมีการออกแถลงการณ์ร่วมรับรอง Roadmap ปี 2565-2567 ฝ่ายไทยได้เดินทางสานต่อโดยนายเศรษฐา ทวีสิน นรม.ในขณะนั้น เยือนฝรั่งเศสอย่างเป็นทางการ เมื่อ มี.ค.2567 และเข้าร่วมกิจกรรมด้านเศรษฐกิจและการลงทุนกับภาคเอกชนฝรั่งเศสในช่วง พ.ค.2567 เพื่อดึงดูดการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน ระบบราง พลังงานสะอาด และอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ รวมทั้งหารือกับประธานาธิบดีมาครงเพื่อผลักดันการยกระดับความสัมพันธ์สู่หุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ตาม Roadmap ต่อมา น.ส.แพทองธาร ชินวัตร นรม. ในขณะนั้น ได้หารือทางโทรศัพท์กับประธานาธิบดีมาครง เมื่อ 27 มิ.ย.2568 เพื่อยืนยันความสำคัญของการยกระดับความสัมพันธ์ไทย-ฝรั่งเศส และเชื่อมโยงบทบาทของฝรั่งเศสกับเสถียรภาพในภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง และวิกฤตชายแดนไทย-กัมพูชา โดยฝรั่งเศสแสดงท่าทีพร้อมสนับสนุนบทบาทการทูตของไทยในการคลี่คลายสถานการณ์และร่วมมือปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติและแก๊งคอลเซ็นเตอร์

ด้านเศรษฐกิจและการลงทุน มีกลไกสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อน คือ การประชุมเจ้าหน้าที่ระดับสูงด้านเศรษฐกิจ (High-Level Economic Dialogue-HLED) ระหว่างไทย-ฝรั่งเศส ซึ่งจัดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ โดยการประชุม HLED ครั้งที่ 5 เมื่อ เม.ย.2567 ที่กรุงปารีส เน้นย้ำความร่วมมือด้านระบบรางและการขนส่งมวลชนในเมือง อุตสาหกรรมการบินและอวกาศ พลังงานสะอาด และนวัตกรรมดิจิทัล รวมถึงการสนับสนุนการเจรจาความตกลงการค้าเสรีไทย-สหภาพยุโรป (Thai-EU FTA) ให้คืบหน้าโดยเร็ว ต่อเนื่องด้วยการประชุม HLED ครั้งที่ 6 ที่กรุงเทพฯ เมื่อ 31 ต.ค.2568 ซึ่งมุ่งต่อยอดความร่วมมือด้านโครงสร้างพื้นฐาน การเปลี่ยนผ่านพลังงาน (energy transition) เศรษฐกิจสีเขียว และการเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานในอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ เช่น ยานยนต์ไฟฟ้า แบตเตอรี่ และเทคโนโลยีไฮโดรเจน ตลอดจนการส่งเสริมสินค้าแฟชั่นและดีไซน์ของไทยให้มีพื้นที่ในงานสำคัญของฝรั่งเศส เช่น Paris Fashion Week เพื่อตอบรับยุทธศาสตร์ soft power ของไทย

ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจอวกาศและนวัตกรรมขั้นสูง เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่ทั้งสองฝ่ายสนใจ โดยภายหลังการเยือนฝรั่งเศสของนายเศรษฐาเมื่อปี 2567 ไทยและฝรั่งเศสลงนามความร่วมมือ 3 ฉบับ ซึ่งหนึ่งในนั้น คือ บันทึกความร่วมมือระหว่างสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (GISTDA) กับบริษัท Starburst ของฝรั่งเศส เพื่อร่วมกันผลักดัน Space Economy ของไทย ตั้งแต่การผลิตชิ้นส่วน ดาวเทียมและอากาศยาน ไปจนถึงการสร้างระบบนิเวศสตาร์ทอัปด้านอวกาศและการเชื่อมโยงสู่ห่วงโซ่มูลค่า ระดับโลก ความร่วมมือนี้เชื่อมโยงกับมาตรการของหน่วยงานด้านนวัตกรรมของไทย เช่น NIA และ สถาบันการศึกษาไทย-ฝรั่งเศส ในการพัฒนาหลักสูตรสองปริญญาและโครงการบ่มเพาะสตาร์ทอัปด้าน เทคโนโลยีอวกาศ ซึ่งสะท้อนว่าความสัมพันธ์ไทย-ฝรั่งเศสกำลังขยายจากการค้าการลงทุนแบบเดิมไปสู่เศรษฐกิจ แห่งอนาคตอย่างชัดเจน

ในระดับประชาชนและวิชาการ ทั้งสองประเทศใช้วาระครบรอบ 340 ปี และ 170 ปี เป็นโอกาส เร่งความร่วมมือด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และวัฒนธรรม ผ่านโครงการ PHC SIAM ที่สนับสนุน โครงการวิจัยร่วมกว่า 200 โครงการ และการจัดเวทีวิชาการร่วมอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการส่งเสริมการเรียน การสอนภาษาฝรั่งเศสในไทยและภาษาไทยในฝรั่งเศส ขณะเดียวกัน ภาคเอกชน เช่น Franco-Thai Chamber of Commerce (FTCC) ยังคงเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงภาคธุรกิจของทั้งสองประเทศผ่านการจัดสัมมนา และกิจกรรมจับคู่ธุรกิจอย่างสม่ำเสมอ

อาจกล่าวได้ว่าจนถึงปัจจุบัน ความสัมพันธ์ไทย-ฝรั่งเศสในภาพรวมขยายตัวจากกรอบความร่วมมือ ดั้งเดิมด้านการค้า การลงทุน และวัฒนธรรม สู่การเป็นหุ้นส่วนสมัยใหม่ที่ครอบคลุมมิติภูมิรัฐศาสตร์ อินโด-แปซิฟิก ความมั่นคงของภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง เศรษฐกิจสีเขียว เศรษฐกิจดิจิทัล และเศรษฐกิจอวกาศ ทั้งหมดนี้วางรากฐาน สำคัญสำหรับการยกระดับความสัมพันธ์สู่หุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์อย่างเป็นทางการในช่วงปี 2568-2569 ตามที่ ทั้งสองฝ่ายประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันไว้ ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่ไทยควรติดตามอย่างใกล้ชิด ทั้งในมิติโอกาส และข้อท้าทายเชิงยุทธศาสตร์ในระยะต่อไป

ด้านเศรษฐกิจ ฝรั่งเศสเป็นคู่ค้าอันดับที่ 24 ของไทยในตลาดโลก และเป็นคู่ค้าอันดับที่ 4 ใน EU มูลค่าการค้าไทย-ฝรั่งเศส ห้วง ม.ค.-ก.ย.2568 อยู่ที่ 119,933 ล้านบาท มูลค่าการส่งออก 50,261 ล้านบาท มูลค่าการนำเข้า 69,672 ล้านบาท ไทยขาดดุลการค้า 19,410 ล้านบาท สินค้าสำคัญที่ไทยส่งออกไปยัง ฝรั่งเศส เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ อัญมณีและ เครื่องประดับ เลนส์ ผลิตภัณฑ์ยาง ส่วนสินค้านำเข้าสำคัญ เช่น เครื่องประดับ อัญมณี เครื่องจักรกลและ ส่วนประกอบ สบู่ ผงซักฟอกและเครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์เวชกรรมและเภสัชกรรม และเครื่องใช้เบ็ดเตล็ด

ด้านการลงทุน ไทย-ฝรั่งเศสมีแนวโน้มขยายความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะ ในสาขาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งและพลังงานหมุนเวียน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายความเป็นกลาง ทางคาร์บอนของทั้งสองประเทศ ฝรั่งเศสให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อโครงการระบบรางและการขนส่งมวลชน ในเมือง (urban mobility) ของไทย โดยหลายบริษัทฝรั่งเศส เช่น Alstom และ Systra หวังชิงสิทธิ์และลงนาม บันทึกความเข้าใจร่วมกับหน่วยงานไทย เพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการผลิตชิ้นส่วนระบบรางในประเทศ ขณะเดียวกัน ความร่วมมือด้านพลังงานสะอาด เช่น พลังงานทางเลือก เทคโนโลยีแบตเตอรี่สำหรับยานยนต์ไฟฟ้า และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับ EV ได้รับความสนใจเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ บทบาทฝรั่งเศสในฐานะผู้นำเทคโนโลยี สีเขียว นวัตกรรมยานยนต์ไฟฟ้า และความเชี่ยวชาญด้านระบบราง ทำให้ไทยมองเห็นโอกาสในการดึงดูด การลงทุนและยกระดับศักยภาพอุตสาหกรรมของประเทศในระยะต่อไป

ด้านการท่องเที่ยว ห้วง ม.ค.-ก.ย.2568 มีนักท่องเที่ยวฝรั่งเศสเดินทางมาไทย 654,455 คน จำนวนคนไทยในฝรั่งเศส มีประมาณ 25,738 คน (ก.พ.2568)

ข้อตกลงสำคัญ : ความตกลงว่าด้วยการยกเว้นการเก็บภาษีซ้อน (27 ธ.ค.2517) หนังสือแลกเปลี่ยนว่าด้วยบริการเดินอากาศ (7 เม.ย.2518) ซึ่งมีการทบทวนเป็นระยะ ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวัฒนธรรม การศึกษา และวิทยาศาสตร์ (16 ก.ย.2520) ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิชาการ (16 ก.ย.2520) อนุสัญญาความร่วมมือในการปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลในคดีอาญา (โอนตัวนักโทษ) (26 มี.ค.2526) ความตกลงสถาปนาความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้องระหว่างจังหวัดภูเก็ตกับเมืองนีซ (13 ธ.ค.2532) การจัดตั้งคณะทำงานร่วมทางการค้าไทย-ฝรั่งเศส (17 ก.พ.2538) อนุสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญาไทย-ฝรั่งเศส (11 ก.ย.2540) บันทึกความเข้าใจในการก่อตั้ง French-Thai Business Council (14 พ.ย.2540) ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือไทย-ฝรั่งเศสด้านไพรซ์ณีย์และโทรคมนาคม (30 พ.ย.2541) ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการใช้พลังงานนิวเคลียร์ในทางสันติ (28 มิ.ย.2541) ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านอุดมศึกษาและการวิจัยไทย-ฝรั่งเศส (23 เม.ย.2542) ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศสเกี่ยวกับความร่วมมือทางด้านเทคโนโลยีอวกาศและการประยุกต์ใช้ (27 ม.ค.2543) ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการส่งกำลังบำรุงทางทหารระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลสาธารณรัฐฝรั่งเศส (26 เม.ย.2543) บันทึกความเข้าใจระหว่าง BOI กับหน่วยงานส่งเสริมการลงทุนของฝรั่งเศส (UBIFRANCE) (18 ก.พ.2549) ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านไพรซ์ณีย์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารไทย-ฝรั่งเศส (18 ก.พ.2549) ความตกลงจัดตั้งสำนักงานเพื่อการพัฒนาในไทย (18 ก.พ.2549) ความตกลงว่าด้วยการยกเว้นการตรวจลงตราสำหรับการพำนักระยะสั้นแก่ผู้ถือหนังสือเดินทางทูต (21 มิ.ย.2553) ข้อตกลงการหารือของเจ้าหน้าที่ระดับสูงด้านเศรษฐกิจระหว่างไทยกับฝรั่งเศสปี 2553-2557 (19 ต.ค.2553) ความร่วมมือด้านการป้องกันประเทศ ความตกลงด้านการศึกษา บันทึกความร่วมมือด้านสาธารณสุข ความตกลงด้านความเป็นหุ้นส่วนระหว่างฝรั่งเศสกับอาเซียน (ก.พ.2556) อนุสัญญาว่าด้วยความร่วมมือระบบรางระหว่างไทย-ฝรั่งเศส (18 มิ.ย.2556) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือทางวิชาการด้านยาสัตว์ (11 ก.ย.2558) บันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการด้านยางพารา ฉบับที่ 3 (19 ม.ค.2560) ความตกลงสัญญาดาวเทียม THEOS 2 ระหว่างสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิศาสตร์สารสนเทศ (GISTDA) กับบริษัท Airbus Defense & Space (15 มิ.ย.2561) ข้อตกลงร่วมมือระหว่างสถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีระบบราง (องค์การมหาชน) กระทรวงคมนาคม กับกลุ่มบริษัทด้านระบบรางชั้นนำจากสาธารณรัฐฝรั่งเศส 5 บริษัท ได้แก่ 1) บริษัท Egis Rail Thailand จำกัด 2) บริษัท Bombardier Transportation Signal (Thailand) จำกัด ในเครือบริษัท Alstom 3) บริษัท VOSSLOH COGIFER S.A. 4) บริษัท Systra MVA (Thailand) จำกัด และ 5) บริษัท POMA SAS (15 ธ.ค.2565) ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศสว่าด้วยการยกเว้นการตรวจลงตราซึ่งกันและกันสำหรับการพำนักระยะสั้นแก่ผู้ถือหนังสือเดินทางราชการ (15 ก.ย.2566)

นายเอ็มมานูเอล มาครง
(Emmanuel Jean-Michel Frédéric Macron)

ตำแหน่ง	ประธานาธิบดีฝรั่งเศส
เกิด	21 ธ.ค.2520 (อายุ 49 ปี/ปี 2569) ที่เมือง Amiens ในครอบครัวมีฐานะ
สถานภาพทางครอบครัว	สมรสกับนาง Brigitte Trogneux (อายุ 73ปี/ปี 2569) เมื่อปี 2550 โดยพบรักกันในช่วงที่นายมาครงอายุ 15 ปี (ประมาณปี 2536) และเรียนอยู่ในโรงเรียนที่นาง Trogneux เป็นครูสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งคู่ไม่มีบุตรด้วยกัน แต่นายมาครงเป็นพ่อเลี้ยงของลูก 3 คนของนาง Brigitte ได้แก่ Sébastien (อายุ 51 ปี/ปี 2569) Laurence (อายุ 49 ปี/ปี 2569) และ Tiphaine (อายุ 42 ปี/ปี 2569)
การศึกษา	- ปริญญาตรี ด้านปรัชญา มหาวิทยาลัย Paris Nanterre - ปริญญาโท ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สถาบัน Sciences Po (Paris Institute of Political Studies) - สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยการปกครองชั้นสูง (Ecole Nationale d'Administration-ENA) ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาเฉพาะด้านของรัฐด้านการบริหารและการปกครอง
ประวัติการทำงาน	
ปี 2551	- นักการธนาคาร/นักการเงิน บริษัท Rothschild ซึ่งเป็นเจ้าของเครือข่ายธนาคารหลายแห่งในยุโรป
ปี 2551	- ผู้ตรวจการทางการเงินของกระทรวงเศรษฐกิจ
ประวัติทางการเมือง	
ปี 2555	- ผู้ช่วยที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจให้กับนาย François Hollande ขณะลงสมัครชิงตำแหน่งประธานาธิบดีฝรั่งเศส
15 พ.ค.2555-15 ก.ค.2557	- คณะที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจให้กับประธานาธิบดี François Hollande

- 26 ส.ค.2557-30 ส.ค.2559 - รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม และกิจการดิจิทัล ในสมัยประธานาธิบดี François Hollande
- ปี 2559 - จัดตั้งขบวนการเคลื่อนไหวทางการเมืองชื่อ En Marche! (On The Move!) และต่อมาเปลี่ยนเป็นพรรคการเมืองในชื่อเดียวกัน โดยเป็นพรรคการเมืองที่มีแนวคิดเสรีนิยมสายกลาง
- 7 พ.ค.2560-เม.ย.2565 - ชนะการเลือกตั้งประธานาธิบดีฝรั่งเศสสมัยที่ 1 โดยเป็นประธานาธิบดีฝรั่งเศสที่อายุน้อยที่สุด และเป็นครั้งแรกที่ผู้สมัครอิสระที่ไม่สังกัดพรรคการเมืองได้ชนะการเลือกตั้ง
- 24 เม.ย.-ปัจจุบัน - ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีฝรั่งเศสสมัยที่ 2

ทัศนคติทางการเมือง

- มีแนวคิดเสรีนิยม นิยมสหภาพยุโรป (EU) แต่ต้องการให้ EU ปฏิรูปองค์กร เนื่องจากปัจจุบันดำเนินการล่าช้า อ่อนแอ และไม่มีประสิทธิภาพพอ อีกทั้งการปฏิรูปยังจะช่วยลดการเติบโตของกระแสชาตินิยมและประชานิยม
- เชื่อว่ายุโรปต้องรักษาสมดุลระหว่างเสรีภาพ ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียว และความมั่นคง” (freedom, solidarity and security) ในโลกยุคโลกาภิวัตน์
- เสนอแนวคิดการป้องกันร่วมในยุโรป ให้มีกองทหารหรือกองกำลังร่วมของยุโรปเพื่อรับมือกับภัยคุกคามอื่น เช่น รัสเซีย จีน สหรัฐฯ
- สนับสนุนนวัตกรรมดิจิทัล (digital transformation) สตาร์ทอัพ (start-ups) และเทคโนโลยี
- มองว่าการโยกย้ายถิ่นฐานของผู้ลี้ภัยเข้าสู่ยุโรปไม่ใช่วิกฤตชั่วคราว แต่เป็นความท้าทายระยะยาว และยุโรปต้องร่วมกันควบคุมชายแดน และมีกลไกรับผู้ลี้ภัยและส่งกลับคนที่ไม่ผ่านเกณฑ์

ข้อมูลที่น่าสนใจ

- ใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่ว
- มีงานอดิเรก คือ อ่านหนังสือและเล่นกีฬา โดยเล่นกีฬาได้หลากหลายชนิด เช่น เทนนิส สกิ มวย ขณะเดียวกันก็มักจะหาเวลาอ่านหนังสือให้ได้อย่างน้อยวันละ 1-2 ชั่วโมง โดยเฉพาะงานด้านวรรณกรรมและประวัติศาสตร์
- เป็นแฟนฟุตบอลสโมสรโอลิมปิก มาร์กเซย ของฝรั่งเศส

คณะรัฐมนตรีฝรั่งเศส

ประธานาธิบดี	Emmanuel Jean-Michel Frédéric Macron
นรม.	Sébastien Lecornu
รมว.กระทรวงมหาดไทย	Laurent Nunez
รมว.กระทรวงกลาโหมและทหารผ่านศึก	Catherine Vautrin
รมว.กระทรวงแรงงานและความเป็น น้ำหนึ่งใจเดียว	Jean-Pierre Farandou
รมว.กระทรวงการเปลี่ยนผ่านทางนิเวศวิทยา ชีวภาพ และการเจรจาระหว่างประเทศ	Monique Barbut
ด้านสภาพภูมิอากาศและธรรมชาติ	
รมว.กระทรวงยุติธรรม	Gérald Darmanin
รมว.กระทรวงเศรษฐกิจ การคลัง และอธิปไตย ทางอุตสาหกรรม พลังงาน และดิจิทัล	Roland Lescure
รมว.กระทรวงวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การค้า งานหัตถกรรม การท่องเที่ยว และอำนาจซื้อ	Serge Papin
รมว.กระทรวงเกษตร อาหารแปรรูป และอธิปไตยด้านอาหาร	Annie Genevard
รมว.กระทรวงศึกษาธิการ	Édouard Geffray
รมว.กระทรวงยุโรปและการต่างประเทศ	Jean-Noël Barrot
รมว.กระทรวงวัฒนธรรม	Rachida Dati
รมว.กระทรวงสาธารณสุข ครอบครัว ความเป็นอิสระ และคนพิการ	Stéphanie Rist
รมว.กระทรวงโพ้นทะเล	Naïma Moutchou
รมว.กระทรวงการวางแผนภูมิภาคและการกระจายอำนาจ	Françoise Gatel
รมว.กระทรวงการดำเนินการภาครัฐและงบประมาณ	Amélie de Montchalin
รมว.กระทรวงการอุดมศึกษา การวิจัย และอวกาศ	Philippe Baptiste
รมว.กระทรวงกีฬาเยาวชน และกิจการชุมชน	Marina Ferrari
รมว.กระทรวงคมนาคม	Philippe Tabarot
รมว.กระทรวงกิจการเมืองและการเคหะ	Vincent Jeanbrun

(พ.ย.2568)